

Nebylo důvodů, by odvolání bylo vráceno podatelce k opravě podle § 84 c. ř. s., neboť nešlo o formální vadu, jež by bránila řádnému úřednímu vyřízení podání, nýbrž o odvolání podané osobou, které nepřisluší oprávnění k jeho podání a která jest zastoupena advokátem. Že nejde o pouhé přepsání, vidno z toho, že v souvislých rozepřích vedených proti firmě E. a firmě L. podala rovněž odvolání táž komanditní společnost na místě žalobce Rudolfa Sch-a.

Čís. 10951.

Bylo-li dodáno zboží zkažené, neupotřebitelné, bylo třeba včasné výtky (čl. 347 obch. zák.), by nenastala domněnka, že bylo zboží schváleno. Bylo vytýkati aspoň vady, jež byly zjištěny při prvním zkoumání zboží. Stačilo, učiniti zkoušku namátkou. Pokud nebyly vady oznámeny včas.

(Rozh. ze dne 4. září 1931, Rv I 701/30.)

Žalující firma objednala od žalované firmy 300 sudů marinovaných úhořů. Objednané zboží došlo k žalobkyni dne 30. listopadu 1926, načež je žalobkyně ihned zaplatila. Z 300 sudů uskladněných v transitmím celním skladišti na nádraží rozprodala žalobkyně ihned 100 sudů. Od zákazníků však docházely ihned stížnosti, že dodaný úhoř jest nedostatečně pečený, na polovic syrový, že má příchut stuchlivou a dávali jej k dispozici. Tyto vady oznámila žalobkyně žalované dopisem ze dne 7. prosince 1926 s vyzváním, by ohledně 200 sudů úhoře, které byly ještě v transitmím celním skladišti, disponovala, žalovaná však dopisem ze dne 10. prosince 1926 k dispozici neuznala aniž oznámené jich vady. Žalobkyně předložila dne 14. prosince 1926 vzorek úhoře státnímu úřadu pro zkoumání potravin v Praze k posudku, jenž dne 20. prosince 1926 vydal posudek, »že vzorek úhoře má nepříjemnou, takřka odpornou, zažluklý rybí tuk a plísňě připomínající chuť a dlužno jej ve smyslu zákona o potravinách prohlásiti za zboží zkažené, pro lidské požívání nezpůsobilé«. Výsledek toho žalobkyně žalované sdělila dne 23. prosince 1926 a znovu jí dala k dispozici 100 sudů marinovaného úhoře a vyhradila si, že, kdyby se toto množství úhořů vrácením od odběratelů zvětšilo, i toto množství dáti k dispozici. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalované náhrady škody způsobené jí dodáním vadného zboží. Oba nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Žalobkyně snaží se dovoditi, že, an dodán byl úhoř tak vadně zpracovaný, že byl potravinou zdraví lidskému škodlivou, protože k požívání nezpůsobilou a že prodávající byl vydán nebezpečí stíhání podle zákona o falšování potravin, takže tudíž zboží bylo neprodejně a bylo vlastně dodáno »aliud«, nelze použití § 347 obch. zák. Ale nelze přehlédnouti, že se podle stavu věci zjištění, že zboží jest absolutně k obchodování nezpůsobilé a musí býti a bylo zničeno, stalo státním ústavem pro zkoumání potravin až v druhé polovině prosince 1926, že však vady zboží zjištěny byly zřízencem žalující hned po přijetí zboží, v prvých

dnech prosince, a přes to nebyly hned žalované vytknuty, nýbrž bylo vyčkáváno, až co řeknou konsumenti. Již proto by nebyl podán pevný důkaz o tvrzení žalobkyně, že šlo vlastně o něco jiného, než bylo objednáno. Nehledíc k tomuto nemožnému pojetí věci, byly objednány barely marinovaných úhořů a byly dodány barely marinovaných úhořů, tedy nikoli věci jiného druhu, a proto také nelze mluvit o věci jiné, nýbrž o zboží smlouveného druhu, při němž bylo jen posuzovati jakost (čl. 335 obch. zák.) zkoumáním předepsaným v čl. 347 obch. zák. V tom ohledu správně rozhodl soud první stolice, uznáv, že vadnost zjištěná hned po dodání zboží byla až 7. prosince oznámena, tedy pozdě. Žalující strana ovšem míní, že tím teprve započala zkušební její činnost a že toto zjištění jí nemohlo opatřiti ještě spolehlivé přesvědčení o povaze zboží, ale toto tvrzení je v rozporu s důkazy. Vždyť H. seznal, že tu pozastávka zboží (správně zjištění vady zboží) byla, ale že chtěl nechat rozhodnouti odběratele, chtěl to ať již z jakéhokoli důvodu riskovat, zda vada neprojde, ač jako prokurista žalující firmy byl v první řadě oprávněn a povinen (čl. 42 obch. zák.) vady vytýkati. A že byly oprávněné, jde na jevo z jeho seznání, že obratem bylo žalobkyni zboží vráceno, takže stala-li se pozastávka (výtky) už předem předvídaná až po tomto vrácení, to jest 7. prosince 1926, stala se pozdě, a zboží platí za převzaté. Když však výtky vad byly se strany konsumentů očekávány a předvídaný, nebylo třeba vyčkávati naprostou úplnou jistotu, jak chce nyní odvolatelka dovoditi. Tím však padají i vývody, že nalézací soud přehlédl zvláštnost souzeného případu, že totiž žalobkyně, nemající snad dostatek personálu, nemohla pokud možno podle řádného obchodního postupu (čl. 347 první odstavec obch. zák.) zboží ohledati ihned, zejména v krátké sedmidenní lhůtě od 30. listopadu do 7. prosince 1926. Vývody tyto padají, protože na nutnost důkladnějšího ohledání celé zbývající nerozeslané části žalobkyně byla upozorněna svým skladníkem a netvrdila ani, tím méně prokazovala, že k důkladnějšímu ohledání chtěla přikročiti, nehledíc ani k tomu, že by bylo stačilo ohledání ukázek skladníkem provedené, a jak na jevo pak vyšlo, opodstatněné, že však ponechala lehkomyslně věc náhodě, že to u konsumentů projde. Marně se snaží dovoditi, že bylo třeba posudku státního ústavu pro zkoumání potravin, důkazu znaleckého, a že teprve tím bylo na jisto postaveno, že bylo dodáno zboží úplně bezcenné a k požívání lidskému nezpůsobilé. Marně, neboť ohledání znalecké zákonem předepsáno není jako nezbytně nutné, a jistě ho netřeba tam, kde vadu seznal skladník a podle znalce H-a musel seznati kterýkoliv detailista, kde tedy nešlo o vady tajné, nýbrž o vady zjevné.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

S hlediska dovolacího důvodu nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) vytýká žalobkyně, že odvolací soud neprávem posuzoval nárok žalobou uplatněný jako nárok ze správy (čl. 347 a násl.

obch. zák. a § 922 a násl. obč. zák.), že správně měl jej posuzovati jako nárok na vrácení tržové ceny a na náhradu škody pro nesplnění smlouvy, pro dodání věci neobjednané (*aliud*), a odůvodňuje toto své stanovisko tím, že podle znaleckého posudku bylo jí dodáno zboží k lidskému požívání úplně nezpůsobilé, takže ten, kdo by takové zboží prodal, by mohl přijíti do rozporu se zákonem o padělání potravin, že šlo o zboží, se kterým bylo při výrobě špatně manipulováno, nebo o zboží staré, nikoli z ročníku 1926/1927, nýbrž o zboží ročníku 1925/1926, které ve stavu nezpůsobilém k požívání již bylo dodáno, takže nejde o zboží, které by mohlo býti předmětem obchodování jako potravinu k lidskému užívání způsobilá. Nejde prý jen o vadu v jakosti zboží, nýbrž o shnilé ryby, hodící se za hnojivo, nikoli za potravinu. Poněvadž nejde o vady kvalitní, nebyla prý žalobkyně povinna zboží ihned zkoumati a vady neprodleně vytýkati, jak káže čl. 347 obch. zák. Žalobkyně však přehlíží, že neopřela žalobu o tento základ, že ani v žalobě ani v řízení před soudem první stolice netvrdila, že jí bylo plněno něco jiného, než objednala, netvrdila, že zboží pro nesplnění smlouvy nepřijala, že přijetí odmítla, aniž činila nárok na vrácení kupní ceny pro nesplnění smlouvy. To vše, co žalobkyně v tomto směru přednesla v odvolání a nyní v dovolání, jest novotou, která jest nepřipustná jednak podle § 482, jednak podle § 504 druhý odstavec c. ř. s., takže k ní vůbec nelze v oprávněném řízení přihlídnouti. V žalobě a v řízení před prvním soudem tvrdila žalobkyně, že objednala a obdržela marinované úhoře, že vykazovaly vady, měly nepříjemnou odpornou chuť, připomínající zažluklý rybí tuk a plíseň a že jest je prohlásiti za zboží zkažené, nezpůsobilé k lidskému požívání, že vady zboží dne 7. prosince 1926 žalované firmě oznámila, zboží jí k dispozici dala atd., vesměs to tvrzení, jež poukazují na uplatňování nároku ze správy. Žalobkyně netvrdila, že zboží nepřijala, poněvadž neodpovídalo smlouvě, nýbrž naopak je přijala a cenu tržovou hned zaplatila, je z části dále prodala a dodala, vadné zboží vyměnila a část zboží pod cenou prodala, je prohlížela, vadnost vytýkala a dala zjistiti úřadem pro zkoumání potravin a soudním důkazem k zajištění, což vše by byla nemusila konati, kdyby je byla chtěla jako »*aliud*« odmítnouti. Avšak, i kdyby se mělo za to, že zboží nemělo vlastnosti zboží obchodního (čl. 335 obch. zák.), bylo nicméně povinností žalobce, by zjevné vady zboží vytýkal neprodleně, v čas (čl. 347 obch. zák.), neboť čl. 347 obch. zák., mluvě o vadách, nerozeznává, jaký vliv mají na upotřebitelnost zboží. Bylo-li dodané zboží zkažené, neupotřebitelné, scházely mu vlastnosti obyčejně předpokládané a bylo proto třeba i tu včasné výtky, by nenastala domněnka, že zboží jest schváleno (rozh. 6923 sb. n. s.). Nevadilo, že zřizenci žalobkyně mohli jen zjistiti vadnost zboží co do barvy a chuti, že nemohli ihned zjistiti neprodejnost zboží, neboť žalobkyně měla ihned vytýkati aspoň ty vady, které při prvním zkoumání zjistila, ze kterýchžto vad se pak vyvinula neprodejnost zboží. Nevytknuvši včas ani tyto zjevné vady, pochybila a musí nésti důsledek toho, že se má za to, že schválila jakost zboží (čl. 347 obch. zák.). Nevadí, že nemohla všechny sudy s úhoři ihned prohléd-

nouti, zejména ty, jež byly nevyceleny v celním skladišti; stačilo činiti zkoušku namátkou a prozkoumati aspoň sudy, jež vyclila a dále prodávala, jak to řádný obchodní postup dovoľoval, a dle toho vady vytýkati celé dodávce. Žalobkyně však nevytkla včas vadnost zboží ani ohledně jediného sudu úhořů a ztratila tím svou vinou nárok ze správy ohledně všech. Že vady zboží nebyly oznámeny včas, jak dovoľatelka tvrdí, zjistily již nižší soudy a lze poukázati na důvody nižších soudů v tom směru. Nižší soudy posoudily věc správně po stránce právní a bylo proto bezdůvodnému dovoľání odepřiti úspěch.

Čís. 10952.

Odškodnění podle § 1328 obč. zák.

To, že byl svůdce trestním rozsudkem právoplatně od obžaloby osvobozen nebo trestní řízení bylo proti němu zastaveno, nevadí civilnímu soudu, by neřešil samostatně otázku, zda muž svedl a zneuctil ženu, nesplniv manželský slib, a že se takto dopustil přestupku § 506 tr. zák., za jehož následky jest civilněprávně odpověden.

Svedením jest, přiměje-li kdo ženu působením na její vůli k tomu, že přistoupí k páchání nebo k dopuštění smilného činu. Jako prostředku svedení může býti použito i násilí, jež však nesmí dosáhnouti takového stupně, že by vylučovalo vlastní vůli svedené osoby a její svobodné rozhodnutí.

(Rozh. ze dne 4. září 1931, Rv I 2245/30.)

Žalobní nárok svedené ženy proti svůdci o odškodnění uznal procesní soud první stolice důvodem po právu. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovoľání.

Důvody:

Předpokladem nároků podle § 1328 obč. zák. je, že někdo přiměje ženu trestným činem nebo jinak lstí, vyhrůžkami, nebo zneužitím jejího poměru odvislosti k tomu, že mu dovoľila mimomanželskou soulož. Náležitostí § 1328 obč. zák. není, by byl svůdce pro trestný čin, jímž jest též přestupek podle § 506 tr. zák., skutečně trestním soudem odsouzen; nerozhodný jest tudíž naprosto v té příčině výsledek trestního řízení. Ani když byl svůdce trestním rozsudkem právoplatně od obžaloby osvobozen nebo trestní řízení bylo proti němu (jako v souzeném případě) zastaveno, nevadí to nikterak civilnímu soudu (§ 268 c. ř. s.), by samostatně neřešil otázku, zda žalovaný svedl a zneuctil žalobkyni, nesplniv manželský slib a že se takto dopustil přestupku § 506 tr. zák., za jehož následky jest civilněprávně odpověden (srovnej Ehrenzweig, Das Recht der Schuldverhältnisse 1928, str. 664, Dr. Mayr, Právo obligační, str. 355, rozhodnutí čís. 2253 a 7444 civ. sb. n. s.). Ke skutkové podstatě pře-